

EGYTANÁRNAPLÓJÁBÓL

Tizenhat évig tanítottam angol nyelvet a Tanítóképző Főiskola gyakorló iskolájában, és már kezdő koromban, majd később tapasztalt tanárként is igyekeztem munkámat mindig lelkiismeretes és tisztességesen ellátni. Tisztességes voltam mind a gyerekekkel mind a szülőkkel és a kollégákkal szemben.

Pályám szerencsésen indult, mert azon túl, hogy hamarosan mentor tanár lettem, és így részt vettem a főiskolai hallgatók gyakorlati képzésében, számos lehetőségem nyílt anyanyelvi tanárokkal kapcsolatba kerülni különböző konferenciákon, továbbképzéseken, és volt alkalmam olyan projektben is dolgozni, amelyet a British Council koordinált és finanszírozott. Mindezeknek köszönhetően első perctől magas színvonalú teljesítményt vártak tőlem, amelynek igyekeztem megfelelni. A brit kollégáktól nem csak szakmai útmutatást kaptam, de sikerült elsajátítanom azt az attitűdöt is, hogy komolyan vegyem azt a fajta tisztességet is, hogy a szerzői jogokat tiszteletben tartva, egy-egy kölcsönkapott könyvnek – amelyhez Magyarországon nem is lehetett hozzájutni – mindössze 5 százalékát szabad lefénymásolni.

Pályám során a továbbiakban természetesen mindig tartottam magam ehhez az elvhez, bármennyire is jól használható lett volna egy-egy kiadvány kiegészítő anyagként az angol órán. Könyvesboltba járni mindig is ünnep volt számomra, és némi spórolással az igazán fontos könyveket ott szereztem be, megadva ezzel a tiszteletet a könyvnek és szerzőjének is. A tanítási gyakorlatukat nálam teljesítő hallgatókba is igyekeztem belecsepegtetni ezt a szemléletet. Gyakran nem értették miért nem adok kölcsön egy könyvet fénymásolásra, de ilyenkor mindig a szerzői jogokra hivatkoztam, és azt ajánlottam, hogy ha nem tudják megvenni, kölcsönözzék ki a könyvtárból. Nem egyszer gondoltam arra is, hogy talán nekem is megjelenhet majd egy könyvem, és mennyire nem lesz mindegy, hogy milyen példányszámban adja el a bolt. Aztán új hallgató érkezett a csoportba. Egy könyv kölcsönkérésével próbálkozott nálam, mondván, hogy fél óra alatt lefénymásoltatja, és már hozza is vissza, amikor semmit sem kellett szólnom, mert a csoportból néhányan kórusban mondták, hogy „Te nem tudod, hogy egy könyvnek csak 5 százalékát szabad lefénymásolni?” Jó volt hallani, hogy nem a falnak beszéltem, és sikerült legalább néhány fiatalnak átadnom valamit abból a gondolkodásból, amely természetesen elfogadott és gyakorolt kellene, hogy legyen társadalmi szinten.

A szerzői jogok megsértésével kapcsolatban voltak további tapasztalataim is. Mivel az angol órákat szerettem mindig érdekessé motiválónak tenni a gyerekek számára, rendszeresen állítottam össze különböző feladatsorokat figyelemfelkeltés, gyakorlás és értékelés céljából is, amelyeket gyakran illusztráltam, illetve próbáltam egy-egy rajzzal, karikatúrával humorossá tenni. Az iskolában öten tanítottunk angol, és nagyon jó szakmai kapcsolat alakult ki közöttünk. Éppen az én ötletem volt, hogy a gyakorló feladatlapokból, általunk összeállított tesztekéből hozzunk létre egy közös feladatbankot, amelyet azután mindannyian használhatunk. Az ötlet bevált, ha nem volt elég időnk a készülésre, vagy nem volt új ötletünk, ott volt a közös feladatbank, amire mindig számíthattunk.

Néhány éve átkerültem a főiskolára, ahol az új munkakörömnél köszönhetően elsősorban oktatás- és rendezvényszervezéssel foglalkozom, de nem szakadtam el a tanítástól sem. Főiskolai csoportjaim vannak, de megmaradt a kapcsolatom néhány volt tanítványommal is, akik most magán órákra járnak hozzám. Egy jó tanárnak nem kell ahhoz könyv, hogy angolt tanítson, de az a tapasztalatom, hogy a gyerekek igénylik a tankönyvet, különösen, ha abban játékos, szórakoztató feladatokat találnak, amivel akár szabad idejükben is foglalkozhatnak. Így indultam el a könyvesboltba, ahol sikerült is beszereznem – igazán elérhető áron – néhány munkáltató könyvet, amelyből egyből több példányt is vettem magamnak és a tanítványoknak.

Nagy örömmel láttam, hogy az egyik könyv szerzője az én volt fiatal kollégám a gyakorló iskolából. Az viszont hidegzuhanyként ért, amikor több oldalon keresztül felfedeztem az általam összeállított feladatokat. Úgy éreztem megloptak. Arra véletlenül sem gondoltam, hogy esetleg anyagi részesedés is járhatna nekem, de különösen egy jó kollegiális, szinte baráti kapcsolat után, úgy gondolom a beleegyezésemet kellett volna kérnie ahhoz, hogy az én szellemi termékemet felhasználja egy könyvhöz, bármilyen formában kerül az kiadásra. Felháborodásomon, amit a kollégának nem jeleztem, csak az enyhített, amikor arra gondoltam, hogy ő nem tudhatta, mert nem nálam töltötte a tanítási gyakorlatát.